اخبار

قشقاوی:

توافق با دو کشور ساحلی درباره کریدور تنگه هرمز انجام شده است

فرارو:حسن قشقاوی، سخنگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس، در نشست خبری و در پاسخ به پرسشی درباره آخرین وضعیت طرح مدیریت تنگه هرمز اظهار کرد: در جلسات بررسی این طرح، معاونان حوزه‌های مختلف، از جمله معاونان پارلمانی دولت، سازمان راهداری، سازمان بنادر و کشتیرانی و نمایندگان نیروهای مسلح حضور داشتند که این نمایندگان عمدتاً در سطح معاونان حقوقی بودند.
وی افزود: در جریان بررسی این طرح، مباحث مختلفی از سوی اعضای کمیسیون مطرح شد و کار کارشناسی گسترده‌ای درباره مواد و بندهای آن صورت گرفت. همچنین در موارد تخصصی تلاش می‌شد نمایندگان وزارتخانه‌های ذی‌ربط دعوت شوند تا دیدگاه‌های کارشناسی خود را ارائه کنند.

عضو کمیسیون امنیت ملی مجلس:

گروسی ابتدا بگوید رئیس آژانس است یا جاسوس

عضو کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجه مجلس در واکنش به درخواست آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره ورود آژانس به ایران گفت: باید از بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی سؤال کرد که آیا شما کارمندان صادق آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هستید یا جاسوس رژیم اشغالگر و آمریکا؟
اسماعیل کوثری در واکنش به تقاضای آژانس برای بازگشت بازرسان این سازمان به ایران گفت: ابتدا باید از بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی سؤال کرد که آیا شما کارمندان صادق آژانس بین‌المللی انرژی اتمی هستید یا جاسوس رژیم اشغالگر و آمریکا؟ ابتدا باید این موضوع مشخص شود. به‌خصوص رئیس آن‌ها، آقای گروسی باید به این پرسش پاسخ بدهد. او که با پررویی ادعا می‌کند که می‌خواهد بازرس‌های که می‌خواهند به ایران بیایند، بهتر است ابتدا رفتار و گزارش‌های خود را اصلاح کنند و گزارش‌های دروغ ننویسند و به شورای حکام ارائه ندهند تا بعدا بر اساس آن علیه ما اقدام کنند.
وی افزود: آژانس بین‌المللی انرژی اتمی شما طبق قوانین خودتان چه اقدامی انجام داده‌اید؟ آیا حمله آمریکا به سه مرکز هسته‌ای ما آن هم در آخرین روز جنگ ۱۲ روزه محکوم کردید؟ آیا عاملان این حمله باید محاکمه می‌شدند یا نمی‌شدند؟ آیا جرأت کردید که فقط بگویید این اقدام اشتباه بوده و آن را محکوم کنید؟ چنین کاری نکردند. بنابریان الان هم بازرسان آژانس را به ایران راه نمی‌دهیم.

ادعای قطر:

حملات ایران می‌تواند تلاش‌ها برای مهار تنش را پیچیده‌تر کند

روز گذشته، سپاه اعلام کرد که با استفاده از شش پهپاد، یک سامانه راداری آمریکایی را در پایگاه بالگردهای «رفاع» در بحرین هدف قرار داده است.فرارو- وزارت امور خارجه قطر در بیانیه‌ای ادعا کرد که ادامه حملات ایران، تشدید خطرناک اوضاع به شمار می‌رود که تلاش‌ها برای مهار تنش‌ها را با دشواری مواجه کرده و به کوشش‌های سیاسی و دیپلماتیکِ معطوف به تحقق امنیت و ثبات در منطقه، لطمه می‌زند.به گزارش فرارو به نقل از الشروق، این وزارتخانه بر همبستگی کامل دولت قطر با بحرین تأکید کرد.

رئیس دفتر رئیس‌جمهور:

بازنمایی کمرنگ‌شدن مقاومت از سوی دولت، بی‌انصافی است

رئیس دفتر رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت اطلاع‌رسانی شفاف و مستند درباره تصمیمات دولت، خواستار اقناع افکار عمومی با ارائه آمار و واقعیت‌ها شد.
به گزارش خبرگزاری مهر، محسن حاجی‌میرزایی رئیس دفتر رئیس‌جمهور، با تأکید بر ضرورت اقناع افکار عمومی بر پایه اطلاعات دقیق و مستند، اظهار کرد: اقناع افکار عمومی باید با ارائه اعداد، ارقام و واقعیت‌های موجود همراه باشد. تأکید دکتر پزشکیان نیز بر اطلاع‌رسانی دقیق، مستمر و پیوسته درباره تصمیمات دولت در همه حوزه‌هاست و روندهای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری در عرصه‌های مختلف باید به‌صورت تدریجی و شفاف برای آگاهی افکار عمومی تبیین شود. رئیس دفتر رئیس‌جمهور با انتقاد از فضاسازی‌های نادرست علیه دولت، گفت: با توجه به شرایط جنگی و وضعیت پیچیده‌ای که کشور در آن قرار دارد، نهایت بی‌انصافی است که برخی جریان‌ها در فضای رسانه‌ای این‌گونه بازنمایی کنند که مقاومت از سوی دولت کمرنگ شده است؛ این در حالی است که اولویت دولت وفاق ملی و تمامی دستگاه‌های اجرایی، همواره حفظ عزت ملی، استقلال کشور و صیانت از منافع ملی بوده است.

روسیه: سوئیس بی‌طرفی را زیر پا گذاشت

نماینده روسیه در سازمان امنیت و همکاری اروپا، سوئیس را به نقض بی‌طرفی در دوره ریاست این سازمان متهم کرد و گفت برن در موضوعات کلیدی از مواضع اتحادیه اروپا پیروی کرده است.نورنیوز- گروه بین الملل : دیمیتری پولیانسکی، نماینده دائم روسیه در سازمان امنیت و همکاری اروپا، عملکرد سوئیس را در دوره ریاست این نهاد مورد انتقاد قرار داد و گفت برن، با وجود تداوم ارتباط های دیپلماتیک با مسکو، در موضوعات اصلی بیشتر با دیدگاه های اتحادیه اروپا همراه بوده است.
پولیانسکی گفت در زمینه حفظ ارتباط دیپلماتیک، اعتراضی به سوئیس ندارد. به گفته او، هیأت های دو کشور هر هفته با یکدیگر دیدار می کنند و طرف سوئیسی نیز اطلاعات را از مسکو پنهان نمی کند.با این حال، او بی طرفی برن را محدود دانست و مدعی شد سوئیس در مناقشه اوکراین آشکارا جانب کی یف را گرفته است.

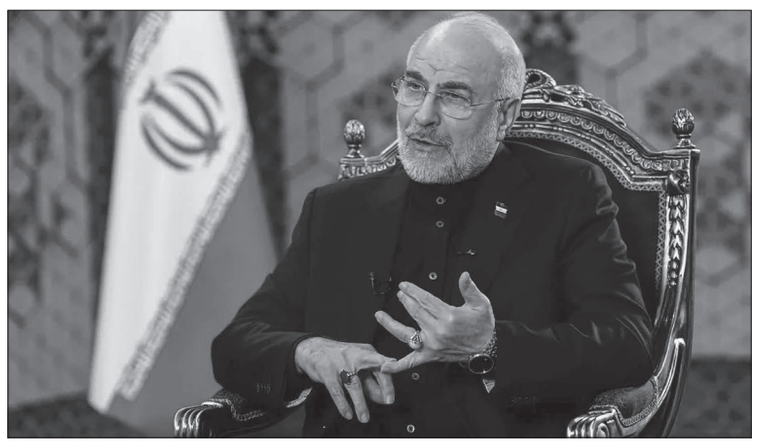
اختلاف اوکراین و ماسک بالا گرفت

ولادیمیر زلنسکی رئیس‌جمهوری اوکراین با انتقاد از تداوم محدودیت‌ها در استفاده از «استارشیلد» به عنوان نسخه نظامی «استارلینک» که مالک آن «اسپیس ایکس» است، گفت که این شرکت تحت مالکیت ایلان ماسک دروغ می گوید.به گزارش ایرنا از روزنامه گاردین، رئیس‌جمهوری اوکراین با اعلام آنکه «اسپیس ایکس» در مورد محدودیت‌های اعمال شده بر کشورش برای استفاده از استارشیلد نسخه نظامی اینترنت ماهواره‌ای استارلینک، دروغ می گوید، تاکید کرد: این تصمیم به نظر می‌رسد «سیاسی» باشد تا «فنی».
زلنسکی با بیان اینکه محدودیت‌های اعمال شده بر توان ارتش اوکراین برای رهگیری پهپادهای تهاجمی روسیه تاثیر گذاشته، گفت که از مقامات نظامی خود خواسته است این موضوع را با شرکت اسپیس ایکس متعلق به ایلان ماسک و همچنین پنتاگون و وزارت امور خارجه ایالات متحده در میان بگذارند.

انتقال پیام‌های رئیس مجلس به داخل و خارج:

تثبیت مسئولیت مذاکره

سه پیام اصلی قالیباف: ایران در پی جنگ نیست، در برابر فشار عقب‌نشینی نمی‌کند و ادامه وضعیت «نه جنگ، نه صلح» را نمی‌پذیرد

محمدباقر قالیباف در گفت‌وگو با شبکه الجزیره، مواضع ایران درباره مذاکرات با آمریکا، شروط ازسرگیری گفت‌وگوها و امنیت منطقه را تشریح کرد. او تأکید کرد تهران جنگ نمی‌خواهد، اما در برابر فشار عقب‌نشینی نمی‌کند و ادامه وضعیت بلاتکلیف را نیز نمی‌پذیرد. عصر ایران - رئیس مجلس در این گفت‌وگو تلاش کرد سه پیام اصلی را منتقل کند. ایران در پی جنگ نیست، در برابر فشار عقب‌نشینی نمی‌کند و ادامه وضعیت «نه جنگ، نه صلح» را نیز نمی‌پذیرد. گفت‌وگوی محمدباقر قالیباف با الجزیره صرفاً گزارشی از آخرین وضعیت مذاکرات ایران و آمریکا نبود، بلکه تلاشی برای ترسیم سیاست ایران پس از جنگ بر پایه بازدارندگی، مذاکره، پایان‌دادن به بلاتکلیفی و حرکت به سمت نظم امنیتی درون‌منطقه‌ای بود. پرداختن به موضوعاتی مانند تنگه هرمز، نقش اسرائیل در سیاست آمریکا، روابط ایران و کشورهای عربی، لبنان، یمن و جایگاه چین، این مصاحبه را به بیان دیدگاهی کلان درباره آینده منطقه تبدیل کرد.

-نخستین پیام، مسئول مذاکرات تغییر نکرده است

پس از نامه جی‌دی ونس به محسن رضایی و انتشار گمانه‌زنی‌هایی درباره احتمال ایجاد کانال جدید مذاکره، قالیباف صریحاً اعلام کرد تغییری در تیم مذاکره‌کننده رخ نداده و همچنان مسئولیت مذاکرات را بر عهده دارد. اهمیت این موضع آن است که نامه‌نگاری آمریکا با یک مقام ایرانی، ساختار تصمیم‌گیری کشور را تغییر نمی‌دهد و مسئولیت مذاکرات از مسیر سازوکارهای قانونی تعیین می‌شود. البته این مسئولیت باید در چارچوب تصمیم جمعی شورای عالی امنیت ملی، دولت و وزارت امور خارجه تبیین شود، نه رقابت میان اشخاص.

-توپ در زمین آمریکاست

قالیباف تأکید کرد ایران پاسخ خود را ارائه کرده و اکنون منتظر تصمیم رسمی آمریکاست. این موضع می‌خواهد نشان دهد تهران مانع ادامه مذاکرات نیست و مسئولیت تداوم بن‌بست بر عهده واشنگتن است. او در عین حال گفت اگر آمریکا از زیاده‌خواهی و اقداماتی که اعتماد را از بین می‌برد دست بردارد، توافق امکان‌پذیر خواهد بود. بنابراین ایران مذاکره را رد نمی‌کند، اما حاضر نیست بدون اقدام عملی طرف مقابل امتیازهای مهمی بدهد.

-هفت شرط و ضرورت شفافیت

قالیباف هفت شرط ایران را حداقل‌های لازم برای بازسازی اعتماد و ازسرگیری مذاکرات دانست، نه مطالباتی غیرمنطقی یا خارج از توافق. رفع محاصره دریایی، خروج نیروهای نظامی اضافه‌شده آمریکا، لغو تحریم‌های جدید و رعایت حقوق ایران در تنگه هرمز از جمله موارد مطرح‌شده بود.
استدلال او این بود که بخش مهمی از این موارد پیش‌تر در تفاهم اسلام‌آباد پذیرفته شده و ایران خواهان اجرای تعهدات قبلی است.او همچنین تأکید کرد محاصره دریایی تجارت، تأمین مواد غذایی و خدمات بهداشتی و درمانی را مختل می‌کند و مستقیماً بر زندگی مردم اثر می‌گذارد. با این حال، نبود فهرست رسمی و شماره‌گذاری‌شده هفت شرط همچنان یک ضعف اطلاع‌رسانی است.
انتشار سندی روشن که هر شرط، ارتباط آن با تفاهم اسلام‌آباد و تعهدات اجرانشده آمریکا را مشخص کند، می‌تواند موضع ایران را تقویت کند.

-خروج از وضعیت نه جنگ، نه صلح

محوری‌ترین پیام راهبردی مصاحبه، ضرورت پایان‌دادن به وضعیت «نه جنگ، نه صلح» بود. قالیباف با اشاره به تدبیر رهبر معظم انقلاب تأکید کرد ایران نمی‌خواهد برای همیشه در این وضعیت باقی بماند. با این حال، عبور از آن فقط از مسیر مذاکره ممکن نیست و باید هم‌زمان بازدارندگی پایدار کشور تقویت شود. این چارچوب نشان می‌دهد ایران جنگ‌طلب نیست، اما برای دفاع آماده است. از مذاکره استقبال می‌کند، اما مذاکره تحت فشار را نمی‌پذیرد و حاضر نیست در بلاتکلیفی فرساینده باقی بماند.

-آمریکا اول یا اسرائیل اول

قالیباف با طرح تقابل میان دو شعار آمریکا اول و اسرائیل اول گفت دولت ترامپ در عمل منافع اسرائیل را بر منافع مردم آمریکا مقدم کرده و این کشور را وارد جنگی پرهزینه ساخته است. این پیام فقط مخاطب ایرانی ندارد و مستقیماً رأی‌دهندگان آمریکایی و مخالفان جنگ‌های بی‌پایان را هدف قرار می‌دهد. با این حال، برای اثرگذاری بیشتر باید با داده‌هایی درباره هزینه جنگ، قیمت انرژی و فشار بر مالیات‌دهندگان آمریکایی همراه شود.

-امنیت منطقه و آینده تنگه هرمز

قالیباف تأکید کرد حضور نظامی آمریکا الزاماً امنیت کشورهای منطقه را تضمین نمی‌کند و حتی ممکن است آنها را به بخشی از میدان درگیری تبدیل کند. او خواستار نظمی امنیتی با مشارکت ایران، عربستان، قطر، امارات و عمان شد که بر همکاری اقتصادی، کاهش تنش و منافع مشترک استوار باشد.
تحقق این هدف به ابتکارهای عملی مانند سازوکار عدم تعرض، جلوگیری از استفاده از خاک کشورهای همسایه علیه یکدیگر و همکاری امنیت دریایی نیاز دارد.در موضوع تنگه هرمز نیز قالیباف تأکید کرد شرایط به پیش از جنگ بازنخواهد گشت و ایران و عمان، به‌عنوان کشورهای ساحلی، باید در ترتیبات آینده نقش اصلی داشته باشند. تهران با مدیریت امنیتی قدرت‌های فرامنطقه‌ای مخالف است. با این حال، موضع حقوقی ایران درباره حقوق کشورهای ساحلی، عبور کشتی‌ها و ترتیبات پیشنهادی باید در سندی روشن و دقیق ارائه شود. تبدیل این پرونده از موضوعی تقابلی به طرحی برای همکاری ایران، عمان و دیگر کشورهای ساحلی می‌تواند بخشی از معماری امنیتی جدید منطقه باشد.

-چین و نظم منطقه‌ای

قالیباف چین را شریک راهبردی ایران و بازیگری مؤثر در منطقه معرفی کرد و از طرح چهاربندی رئیس‌جمهور این کشور برای صلح و ثبات حمایت کرد. او میانجی‌گری چین در احیای روابط ایران و عربستان را الگویی قابل تکرار دانست. نقش مؤثر پکن می‌تواند تسهیل گفت‌وگو، ایجاد مشوق‌های اقتصادی و کمک به ترتیبات امنیتی با مدیریت کشورهای منطقه باشد، نه جایگزینی آمریکا به‌عنوان قدرت نظامی مسلط. این همکاری زمانی اهمیت عملی پیدا می‌کند که به ابتکارهایی مانند گفت‌وگوی دائمی ایران، چین و عربستان و همکاری درباره امنیت هرمز منجر شود.

در گیری پلیس با معترضان همزمان با اجلاس آسه‌آن

مانیل در آتش اعتراضات ضد ترامپ

همزمان با سفر دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا به فیلیپین برای شرکت در اجلاس سران «آسه‌آن»، تظاهرات اعتراض‌آمیز گروه‌های حقوق بشری و مخالفان سیاست‌های وی در مانیل به خشونت کشیده شد که منجر به جراحت و بازداشت تعدادی از معترضان توسط پلیس شد؛ این در حالی است که دولت فیلیپین با استقرار ۲۳ هزار نیروی نظامی و انتظامی، تدابیر امنیتی شدیدی برای این اجلاس اتخاذ کرده است.
نورنیوز- گروه بین‌الملل: اعتراضات علیه دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در آستانه ورود وی به فیلیپین و همزمان با برگزاری اجلاس سران انجمن ملل جنوب شرقی آسیا (آسه‌آن) در مانیل، به خشونت کشیده شد.
به گزارش خبرگزاری آناتولی، در حالی که معترضان تلاش می‌کردند خود را به محل برگزاری اجلاس آسه‌آن در پایتخت فیلیپین برسانند، با ممانعت نیروهای پلیس مواجه شدند که این درگیری‌ها به جراحت دست‌کم دو نفر و بازداشت چندین تن دیگر منجر شد. گروه‌های حقوق بشری که از پیش برای برگزاری تظاهرات در طول برگزاری اجلاس و ابراز مخالفت با سفر ترامپ برنامه‌ریزی کرده بودند، اعلام کردند که اقدامات پلیس مانع از رسیدن صدای اعتراض آن‌ها به محل برگزاری نشست شده است.
بر اساس گزارش‌های رسانه‌های محلی از جمله «مانیلا تایمز»، پلیس ملی فیلیپین تأیید کرده است که پس از امتناع تظاهرات‌کنندگان از ترک منطقه در نزدیکی «مرکز همایش‌های بین‌المللی فیلیپین» (محل برگزاری چهل‌ونهمین اجلاس رهبران آسه‌آن)، حداقل پنج نفر بازداشت شده‌اند.
دولت فیلیپین برای تأمین امنیت این اجلاس، تدابیر بی‌سابقه‌ای اتخاذ کرده و نزدیک به ۲۳ هزار پرسنل امنیتی، شامل بیش از ۱۹ هزار افسر پلیس را در هتل‌ها، مسیرهای حمل‌ونقل و سایر نقاط کلیدی شهر مانیل مستقر کرده است تا امنیت میهمانان و محل‌های برگزاری اجلاس را تضمین کند.

سیاست داخلی

سخنگوی وزارت امور خارجه ایران خطاب به آژانس بین المللی انرژی اتمی:

بی لکنت باش!

دریاوفایی/گروه تحریریه
news@naslefarda.net

سخنگوی وزارت امور خارجه در نشست خبری هفتگی با رسانه‌های داخلی و خارجی با مروری بر تحولات منطقه و جهان به سؤالات خبرنگاران پاسخ داد که درادامه بخشی از آن را می‌خوانید:
«گزارش مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و موضع ایران درباره خروج از معاهده»، پرسش یکی از خبرنگاران بود که بقایی درپاسخ به آن گفت:آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دچار یک مشکل ساختاری است. این نخستین بار نیست که گزارش‌های آژانس، پیش از انتشار رسمی، از طریق برخی رسانه‌های غربی منتشر می‌شود. این نقصی است که آژانس باید با آن برخورد کند؛ البته اگر اراده‌ای برای این کار وجود داشته باشد. به نظر می‌رسد که این امر تعمدی است. فارغ از بحث شکل انتشار گزارش‌ها، آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تحت تأثیر رویکردهای جانبدارانه برخی از مدیران و همچنین تحت نفوذ آمریکا و برخی کشورهای اروپایی، بر روش پیشین خود پافشاری می‌کند؛ یعنی گزارش‌دهی یک‌سویه درباره برنامه هسته‌ای ایران. این رویکرد هم به اعتبار آژانس به‌عنوان نهاد صلاحیت‌دار بین‌المللی در موضوع هسته‌ای لطمه زده و هم مسئولیت آژانس را در پی خواهد داشت. اقداماتی نیز که انجام شده، یعنی بهانه‌سازی برای تشدید فضا درباره برنامه هسته‌ای ایران، سودی برای آن‌ها نداشته است؛ زیرا در دوره‌های قبلی نیز گزارش ارائه کردند و قطعنامه صادر شد که به طرح موضوع در شورای امنیت منجر شد، در حالی که می‌دانیم دو عضو دائم شورای امنیت اساساً با این رویکرد موافق نیستند و کلیت موضوع اسنپ‌بک را غیرقانونی می‌دانند.
این موضوع باعث شده است که در سطح شورای امنیت سازمان ملل متحد نیز با نوعی انشقاق مواجه باشیم که به مسائل دیگر هم تسری پیدا کرده است. نکته حائز اهمیت در این گزارش آن است که آژانس، ظاهراً برای نخستین بار، مجبور شده به این واقعیت اعتراف کند که حملات صورت‌گرفته علیه تأسیسات هسته‌ای ایران، وضعیتی بی‌سابقه ایجاد کرده و باعث اختلال در فعالیت‌های آژانس در ایران شده است. با وجود این، انتظار می‌رفت و همچنان انتظار می‌رود که آژانس بدون لکنت زبان و به‌سرعت این واقعیت را بیان کند که دلیل و علت اصلی وضعیت فعلی، تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران بوده است. در دو نوبت، در حین مذاکرات، به ایران حمله شد و تأسیسات هسته‌ای تحت پادمان ایران مورد تعرض قرار گرفت. متأسفانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، شورای حکام و شخص مدیرکل تاکنون این واقعیت عریان را نادیده گرفته‌اند. مادامی که این وضعیت ادامه داشته باشد، نمی‌توانیم انتظار تحولی در همکاری‌های ایران و آژانس داشته باشیم؛ زیرا خود آژانس نیز معترف است که حملات آمریکا و اسرائیل علیه تأسیسات هسته‌ای ایران باعث ایجاد این وضعیت شده است.
«ادعای غرامت گیری برخی از کشورهای همسایه از ایران در حملات دشمن به کشورمان» موضوع مورد سؤال دیگری بود که مطرح شد و رئیس دستگاه دیپلماسی عمومی در پاسخ به آن تصریح کرد:
این ادعا را خیلی جدی نگیرید؛ زیرا خودشان هم می‌دانند که این ادعا تا چه اندازه بی‌مبنا و سبک است. این کشورها یا دبیرکل شورای همکاری خلیج فارس باید مراقب باشند که زخم‌های کهنه را نیشتر نزنند. باید بدانند که هنوز خاطره حمایت‌های همه‌جانبه کشورهای منطقه از رژیم صدام حسین از یاد ایرانیان محو نشده است. آن یک پرونده باز است. اکنون هیچ تردیدی وجود ندارد که برخی از کشورهای منطقه چند صد میلیارد دلار به رژیم صدام کمک کردند. کمک‌های تسلیحاتی، کمک‌های سیاسی و کمک‌های نظامی از طریق اعزام نیرو و سرباز؛ همه این موارد مستند شده و مطالبه تاریخی ایرانیان است. در وضعیتی که این کشورها فعالانه در تجاوز نظامی علیه یک کشور همسایه مشارکت داشتند و فضا، خاک و آب خود را در اختیار متجاوزان علیه سرزمین ایران قرار دادند، چگونه می‌توانند از غرامت‌گیری از ایران صحبت کنند؟ وقتی مقام‌های آمریکایی در بالاترین سطح، اعم از مقام‌های نظامی و غیرنظامی، از جمله رئیس‌جمهور، وزیر امور خارجه و فرمانده سنتکام، صراحتاً اعلام می‌کنند که کشورهای منطقه فعالانه به ما کمک کردند و از این کشورها تقدیر می‌کنند، آیا آن‌ها می‌توانند این موضوع را کتمان کنند؟ شواهد بسیار روشن است. اینکه آسیب‌ها و خسارات واردشده به ایران، به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم، منشأیی در برخی از کشورهای منطقه داشته‌اند، طبق حقوق بین‌الملل، کشورهایی که به هر نحوی، مستقیم یا غیرمستقیم، در تجاوز نظامی آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران نقش داشتند، طبق قطعنامه شماره ۳۳۱۴ مجمع عمومی سازمان ملل متحد، بند «و» ضمیمه این قطعنامه، به‌عنوان همراه و همدست متجاوزان محسوب می‌شوند و در جنایاتی که مرتکب شده‌اند، شریک هستند. بنابراین، این ما هستیم که مطالبه غرامت داریم.
خبرنگار یکی دیگر از رسانه‌ها نیز راجع به «مواضع آمریکا درباره مذاکرات و دیپلماسی با ایران» پرسید، بقایی گفت: ما به دعواهای داخلی آن‌ها کاری نداریم، اما این یک واقعیت است که آمریکا دیپلماسی و مذاکره را از معنا تهی کرده است. دیپلماسی و مذاکرات دیپلماتیک همیشه به‌عنوان ابزاری برای جلوگیری از تنش و برقراری صلح مورد استفاده قرار می‌گیرند.
در رابطه با آمریکا، در دو نوبت و در کمتر از ۹ ماه، از دیپلماسی برای کمین کردن و شبیخون زدن استفاده شد.
از این جهت، دنیا با سوءظن تمام به ادعاهای دیپلماتیک آمریکا نگاه می‌کند و قطعاً هر کشوری، به‌ویژه کشوری مانند ایران که تجربه بسیار سنگینی از تعامل با آمریکا دارد، موظف است در هر فرایند و روندی، این تجربیات را با دقت مدنظر قرار دهد.
سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سؤال دیگری مبنی بر «جواب تهران به پیشنهاد واشنگتن برای چشم‌پوشی ایران از برنامه هسته‌ای»، اظهار داشت:
سیاست اعلامی آمریکا از ابتدا در این جهت بوده است که ایران از حق خود طبق معاهده منع اشاعه برای استفاده صلح‌آمیز از انرژی هسته‌ای کوتاه بیاید. این موضوع را بسیار صریح اعلام کرده‌اند، اما ایران طرفی نیست که از حق بنیادین خود، حق حاکمیتی خود و حقی که طبق معاهده منع اشاعه پیش‌بینی شده است، بگذرد.
«تأثیر انتصاب مارکو روبیو به‌عنوان مذاکره‌کننده ارشد آمریکا و کنار گذاشته شدن جی‌دی ونس در روند جدی‌تر مذاکرات» نیز مورد سؤال قرار گرفت و بقایی در پاسخ به آن گفت: برای ما مسائل و اختلافات داخلی و انتخاباتی آمریکا اهمیت چندانی ندارد. البته می‌دانیم که در بسیاری از موارد، مسائل داخلی آن‌ها به حوزه دیپلماسی نیز سرایت کرده و دیپلماسی آمریکا تحت تأثیر اختلافات داخلی قرار گرفته است. از یک منظر، نباید تفاوت معناداری میان افراد مختلف قائل شد؛ زیرا به نظر می‌رسد در رابطه با موضوع خاصی که با آن مواجه هستیم، یعنی تجاوز نظامی آمریکا علیه ایران، احتمالاً حتی در واشنگتن نیز تصمیم‌گیری نمی‌شود.

یادداشت

از پیروزی نظامی تا صلح پایدار:

واقعیت‌های جدیدی که جمهوری آذربایجان در قفقاز جنوبی ایجاد کرد

فاطمه محمدپور/گروه تحریریه
news@naslefarda.net

پیروزی جمهوری آذربایجان در جنگ ۴۴ روزه در سال ۲۰۲۰ رویدادی مهم به شمار می‌رفت که چشم‌انداز ژئوپلیتیک کل منطقه قفقاز جنوبی را دگرگون ساخت. در طول مناقشه ارمنستان و جمهوری آذربایجان که حدود ۳۰ سال به طول انجامید، ناکامی سازوکارهای میانجی‌گری بین‌المللی در دستیابی به نتیجه، عدم اجرای قطعنامه‌های مربوطه شورای امنیت سازمان ملل متحد و تداوم اشغالگری ارمنستان، مانع از برقراری صلحی پایدار در منطقه شده بود.در سال ۲۰۲۰، جمهوری آذربایجان با بهره‌گیری از ابزارهای نظامی و سیاسی، وضعیت موجود را تغییر داد و در سپتامبر ۲۰۲۳، به دنبال یک عملیات یک‌روزه، حاکمیت خود را بر سراسر قلمرو خویش به‌طور کامل احیا کرد. در نتیجه، مسئله ارضی که ریشه اصلی این مناقشه بود حل‌وفصل شد و فرصتی تاریخی برای برقراری روابط میان‌دولتی در منطقه بر پایه اصولی جدید فراهم آمد.سیاست جمهوری آذربایجان در دوران پس از جنگ را می‌توان در بسترِ گذار از پایانِ رویارویی نظامی به عادی‌سازی روابط میان‌دولتی ارزیابی کرد. در حالی که احیای تمامیت ارضی، شرایط را برای آغاز مرحله‌ای از صلح فراهم آورد، انعقاد توافق‌نامه صلح، تعیین و تحدید مرزها، گشایش مسیرهای ارتباطی و حمل‌ونقل و ایجاد چشم‌اندازهایی برای همکاری‌های اقتصادی، همگی سازوکارهایی هستند که می‌توانند به تحقق «صلح مثبت» کمک کنند.عملیات نظامی جمهوری آذربایجان در سال ۲۰۲۰ نقشی تعیین‌کننده در حل‌وفصل مناقشه‌ای ارضی ایفا کرد که سال‌ها از طریق مجاری دیپلماتیک لاینحل باقی مانده بود. با این حال، پیروزی نظامی نقطه پایانی اهداف راهبردی جمهوری آذربایجان نبود، بلکه مرحله‌ای مهم در مسیر دستیابی به اهداف سیاسی کلان‌تر محسوب می‌شد.در دوران پس از جنگ، واقعیت‌های جدیدی که به واسطه قدرت نظامی پدید آمده بودند، با ابتکارات دیپلماتیک تکمیل شدند و چارچوب سیاسی تازه‌ای برای مذاکرات صلح شکل گرفت. بدین ترتیب، تجربه جمهوری آذربایجان را می‌توان نمونه‌ای از تثبیت دستاوردهای نظامی از طریق نتایج دیپلماتیک، و هماهنگ‌سازی ابزارهای گوناگونِ سیاست خارجی در قالب یک راهبرد واحد، موردِ تحلیل قرار داد.در مارس ۲۰۲۲، آذربایجان پنج اصل اساسی را برای عادی‌سازی روابط با ارمنستان، مبتنی بر هنجارهای بنیادین حقوق بین‌الملل، ارائه کرد. این اصول شامل به رسمیت شناختن متقابل حاکمیت و تمامیت ارضی توسط دو کشور، صرف‌نظر از ادعاهای ارضی، عدم توسل به زور، تعیین و تحدید مرزها، برقراری روابط دیپلماتیک و گشایش مسیرهای ارتباطی بود.این ابتکار نقش مهمی در شکل‌دهی به چارچوب مفهومی توافق‌نامه صلح آتی ایفا کرد. آذربایجان همچنین تدوین پیش‌نویس توافق‌نامه صلح را آغاز نمود؛ به‌طوری که متن این معاهده عملاً توسط آذربایجان تهیه شد و مذاکرات پیرامون آن متن در پاییز ۲۰۲۲ کلید خورد. بدین ترتیب، آذربایجان نقشی پیشرو در تعیین چارچوب سیاسی و حقوقی اولیه فرایند صلح ایفا کرد. یکی از ویژگی‌های مهم سیاست پس از جنگِ آذربایجان این است که فرایند صلح تنها به عادی‌سازی روابط میان دو کشور محدود نمی‌شود، بلکه معطوف به تحول ژئوپلیتیکی و ژئواکونومیکی کل منطقه قفقاز جنوبی است. در منطقه‌ای که مدت‌ها تحت تأثیر مناقشات، مرزهای بسته و رویارویی‌های ژئوپلیتیکی بوده است، ایجاد پیوندهای جدید حمل‌ونقلی و اقتصادی می‌تواند بنیان‌های مادی یک صلح پایدار را تقویت کند. در این راستا، گشایش مسیرهای ارتباطی در محور زنگزور، توسعه «کریدور میانی» و تعمیق همگرایی اقتصادی منطقه‌ای، نه تنها دارای اهمیت اقتصادی، بلکه حائز اهمیت سیاسی نیز هستند. بر اساس نظریه «نهادگرایی لیبرال»، گسترش وابستگی متقابل اقتصادی و سازوکارهای همکاری میان دولت‌ها می‌تواند با افزایش هزینه‌های احتمالیِ رویارویی، به کاهش خطر مناقشه کمک کند. تأکید آذربایجان بر توسعه اتصالات منطقه‌ای را نیز می‌توان در همین چارچوب ارزیابی کرد.